

[Morten Lango.]

lovsforslag, den har fremsat, og som vi nu har påbegyndt behandlingen af. Jeg skal undervejs sige et og andet om, hvor jeg synes disse lovforslag kunne være bedre; men jeg skal ikke skjule den kendsgerning, at vi fra mit partis side synes, at det initiativ, der er taget for at få dog en lille smule orden i vore jordlovs spørgsmål, er i højeste grad prisværdigt, og vi håber, at disse lovforslag må få en hurtig gang, hvorunder de skærpes noget, gennem det høje ting. Vi kan i alt fald allerede på nuværende tidspunkt tilsige vor velvilje.

Det er naturligvis rigtigt, at når vi sådan takker regeringen, er det med et skævt smil, idet vi endnu har i klar erindring, at årsagen til, at disse lovforslag er bragt frem, er regeringens for så vidt stadig eksisterende politik, der har til formål at bringe os ind i Romunionen. Det er jo en politik, som foreløbig er strandet på et temmelig tørt skær. Nu hedder det ganske vist, at vi sidder i et venteværelse, men der er jo ikke nogen udsigt til, at der er nogen døre, der bliver lukket op foreløbig, og det er godt det samme. Men vi kan måske så foreløbig i hvert fald se bort fra anledningen til lovforslagenes fremsættelse og nøjes med at interessere os for, hvad der står i dem, og hvordan de vil virke under de forhold, som vi kan overse.

Det er dog måske af interesse at notere sig, at det klare formål, man havde med jordlovsbuketten, var noget, man kan beskrive — ikke helt træffende, men dog så nogenlunde — som en national sikkerhedsforanstaltning, og ganske tilsvarende kan man sige, at skal man give disse jordlove en karakteristisk som en helhed, så er det, at de i en overordentlig udvandet grad kun må karakteriseres som meget milde socialistiske foranstaltninger. Jeg vil gerne have disse to ting kædet sammen, for det er noget, man meget hyppigt træffer, at skal man virkelig gardere nationale rimelige og fornuftige interesser, bliver man meget hyppigt nødt til at tage skridt med socialistisk præg. Her har vi en enkelt dokumentation, og det bliver sikkert ikke vanskeligt at se, at skulle man have lavet disse love sådan, at de virkelig fyldte dette formål, måtte man have gjort dem endnu mere socialistiske i deres karakter.

Nå, så meget som en slags præambel — og derefter spørgsmålet om de principper, som går igennem de fleste af lovforslagene.

Det, som i virkeligheden især har drevet til disse lovforslags fremsættelse, bortset fra de nationale momenter, er spørgsmålet om den overordentlige uro, der er kommet om grundpriser og jordpriser under den stærkt fremskredne byudvikling, som vi har været vidne til i det sidste halvt hundrede år. Det har jo været en, som man synes, helt typisk og velerhvervet rettighed, at havde man ved en eller anden tilfældighed fået en landejendom, der lå i passende nærhed af en by, var man forudset til at være en af de udvalgte, som skulle få en stor og betydelig arbejdsfri indtægt ved at sælge denne ejendom til ny udnyttelse. Det har altid forekommet mig og mange med mig, at de penge, der tjentes på denne form for ejendomsafståelse, ejendomsspekulation, som det med rette kan betegnes, har været en af de mest umoralske indtægtsformer, der findes. Den har medført, at adskillige mennesker er kommet til at bo dyrt, og den har medført det, uden at vedkommende, der har fået fordelene, har gjort noget som helst, der kan berettiggende indtægten.

Der er derfor i og for sig god grund til med interesse at se på de teorier, der blandt lærde jurister begynder at cirkulere vedrørende hele dette spørgsmål, og jeg har forstået, at en af disse udmærkede jurister, professor Illum i Århus, er begyndt at syle med tanken, om den korrekte fremgangsmåde til løsning af disse problemer egentlig ikke ville være, at man fastlagde et offentligt udstykningsmonopol, simpelt hen overlod det til det offentlige at være iværksætter af udstykning og at holde priserne fast; det må man vel se som en demokratisk konsekvens, at holde priserne fast dér, hvor de var, dengang man havde den oprindelige brugsform på det pågældende jordstykke. Se, denne form for politik er jo noget mere effektiv end det, regeringen her har budt os; det er den slags tanker, som vi synes er rimelige, og i det omfang vi kan få forslagene skærpet, så at de nærmer sig dette, skal vi gerne medvirke. Vi glæder os, hver gang vi finder spor af fornuft i forslagene, og det gør vi da også i de lovforslag, vi har fået forelagt her.